

Efter donation

Efter avslutad donationsoperation rekommenderas en kort samling med alla som varit delaktiga i processen. Detta för reflektion, vad som fungerade bra och vad som kunde gjorts annorlunda.

Enskilt avsked

Efter avslutad donationsoperation förs den avlidne tillbaka till intensivvårdsavdelningen om inget annat beslutats. Närstående ges möjlighet till enskilt avsked. En rekommendation till detta bör göras då erfarenheter visar att det ofta är mycket värdefullt för närstående att se och ta farväl - när allt är avslutat, slangar och teknisk apparatur är borta.

Samtal med närstående

Närstående bör erbjudas en återkoppling för samtal med intensivvården några veckor efter donationen. Detta blir ett tillfälle för frågor kring vårdförloppet och möjlighet att få veta vilka organ som tagits tillvara samt utgången av transplantationerna.

Återkopplingsbrev

Donationsansvarig läkare och sjuksköterska får 1–2 veckor efter donationstillfället ett återkopplingsbrev med information om utfallet av organdonationen och transplantationerna. Brevet är framförallt riktat till berörd personal som feedback men är även tänkt som ett underlag vid samtal med närstående. Inga uppgifter om mottagarnas identiteter får röjas. Sekretess mellan donatorns närstående och recipient/er ska råda – detta enligt [Offentlighets- och sekretesslagen, SFS 2009:400](#). Informationen som lämnas ut är; vilka organ som omhändertagits, kön, ungefärlig ålder och resultatet av transplantationerna.

Kondoleanskort till närstående

Efter önskemål från donations- och transplantationsverksamheterna har Socialstyrelsen tagit fram ett nationellt kondoleanskort till närstående. Kortet fylls i av ansvarig transplantationskoordinator och skickas till ansvarig DAS (oftast tillsammans med återkopplingsbrevet). Vid ett återkopplande möte på intensivvårdsavdelningen med närstående överlämnas kortet, annars förmedlas kortet av IVA via post.

Samtal med personal

Organdonation kan väcka känslor hos den personal som varit inblandad i vården av donatorn. Behov kan finnas av att samtala, reflektera och ställa frågor kring det aktuella fallet och även om resultatet av donationen. DAL och DAS har ett ansvar att skapa möjlighet för inblandad personal till sådana uppföljningar, vid vissa sjukhus även med medverkan av transplantationskoordinator.

Vad kändes bra? Något som kändes mindre bra? Samarbetet lokalt och med gästande team? Vad bör man tänka på till nästa gång? Någon lokal rutin som behöver uppdateras?

Transplantationskoordinatorerna tar gärna emot återkoppling, detta är viktigt för att utveckla samarbetet ytterligare och därmed optimera donationsprocessen.